

Vella po pošti:

Za celo leto naprej . . . 28—
za en mesec . . . 2—20
za Nemčijo celoletno . . . 29—
za ostalo tuzemstvo . . . 35—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . 24—
za en mesec . . . 2—
v pravi prejem mesečno . . . 170

Sobota. Izdaja:

za celo leto . . . 7—
za Nemčijo celoletno . . . 9—
za ostalo tuzemstvo . . . 12—

SLOVENEK

Inserati:

Enostopna poltira (72 mm):
za enkrat . . . po 15 v
za dvakrat . . . 13 "
za trikrat . . . 10 "
za večkrat primeren popust.

Periodna oglasila zabavne, osmrtice itd.:
enosolpna po 18 v.
enosolpna pettira po 30 v.

Poslano:

Izhaja vsak dan, izvenredno ob
delje in praznike, ob 5 uri pop.
Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6 III
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo — Uredniškega telefona št. 74

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne branilnice avstrijske št. 24 797, ogrske 28 511,
bosn. hero št. 7563 — Upraviškega telefona št. 188.

Spor med ljudsko in gosposko zbornico.

Plemiči in bivši ministri, ki v gosposki zbornici odločujejo, poslaniški zbornici večkrat očitajo, da ne dela in da izgublja čas z dolgotrajnimi razpravami. Ta očitek pa pri vsej razdrapanosti v parlamentu, ki nima tiste moči, kakršno imajo parlamenti v državah, kjer se strogo ustavno vlada, ni popolnoma istinit, ker tudi gosposka zbornica ni za delo navdušena, kadar gre za rešitev postav, ki visoki gosposdi niso všeč. Poslaniška zbornica je že 28. dec 1912 doposlala gosposki zbornici novo društveno postavo, a razpravljali so o njej v gosposki zbornici šele 29. decembra 1913. Nadalje ni rešila gosposka zbornica postav o kršitvi delavske pogodbe in tudi ne postav o ureditvi stališča pisarniških pomočnikov in oficijantov. Iz trte izvit je pa sedanjí spor glede na osebno dohodninsko novelo. Tendence gosposke zbornice je ponižati ljudski parlament in mogoče bočejo tudi Stürgkha strmoglaviti. Predsednik gosposke zbornice knez Windischgrätz je danes razpravljaj s predsednikom poslaniške zbornice dr. Sylvestrom o skupni konferenci obeh zbornic in rekel, da naj bi vsaka zbornica h konferenci 9 članov odposlala, dr. Sylvester je pa izjavil, da to tehnično ni mogoče, ker morajo biti tudi manjše stranke pri konferenci zastopane in bodo morali vsaj 26 poslanecev za njo izvoliti. Ob sporu med obojema zbornicama pa napovedujejo češki radikalci in agrarci, da nameravajo obstruirati začasen proračun.

Telefonska in brzojavna poročila.

KRANJSKI DEŽELNI ZBOR.

Dunaj. Kranjski deželni zbor se skliče 20. t. m. in bo imel za rešitev svojih poslov na razpolago čas do 17. februarja.

ZBORNICA.

Dunaj. Vlada je predložila danes poslaniški zbornici predlogo o lokalnih železnicah.

ZOPET OBSTRUKCIJA.

Dunaj. Češki agrarci, radikalci in Stranjskeva skupina so sklenili, da na vsak način, četudi s tehnično obstrukcijo preprečijo budgetni provizorij.

Dunaj. V današnji seji poslanske zbornice je Klofač predlagal, naj se izvolijo člani za skupno komisijo z gosposko zbornico in plenarne seje tako dolgo odgode, da komisija svoje delo konča. Agrarec Stanek je zahteval poimensko glasovanje. Predlog se s 236 glasovi proti 62 odkloni. Zbornica preide k prvemu branju budgetnega provizorija. Besedo dobi agrarec Rihtera, ki govori obstrukcijski govor in hoče 8 ur govoriti. Zborovala je tudi konferenca načelnikov, ki je sprejela Sylvestrov predlog, da se izvoli v skupno komisijo 26 članov. Grof Stürgkh je izjavil, da more ex-lex stanje trajati kvčejem do 20. t. m.

VLADA VABI NA SPRAVO.

Dunaj. Vlada je odposlala vabila na češko-nemško pravno konferenco, ki se vrši 20. t. m.

SOCIALNI DEMOKRAT ALOJZIJ AUSOBSKY DRUGI PODŽUPAN V GRADCU.

Gradec. 8. t. m. je bil v seji graškega občinskega sveta s 16. socialnodemokratskimi in s 15. uradniškimi glasovi izvoljen za prvega podžupana dr. Bercht, za drugega podžupana pa soc. demokrat Alojzij Ausobsky. Zupan dr. Fleischhacker je napovedal, da potrebuje graška občina drž. podporo, da se bo moralo posojilo najeti, da se mora izpolniti klavnicna, zgraditi nova domobranska vojašnica, skrbeti za brezposelne, graditi mala stanovanja in da se mora izpremeniti sedanjí občinski in volilni red.

Burna volitev obeh podžupanov.

Zupan nato uvede volitev dveh podžupanov. Sledi dveurna ostra razprava. V imenu obrtnikov protestira Krebs, v imenu

hišnih posestnikov pa Schreckenthal proti izvolitvi socialnega demokrata za drugega podžupana. Odgovarjajo jim govorniki uradniških in soc. dem. obč. svetnikov. Pri volitvi prvega podžupana je bilo oddanih 31 glasovnic, 17 je bilo praznih. Izvoljen je dr. Bercht. Sledi zopet daljša razprava, predno se oddajo glasovnice za drugega podžupana. Oddanih je bilo 48 glasovnic, 31 jih je dobil soc. demokrat Ausobsky, ki je izvoljen, protikandidat, dosedanji podžupan Habisch je dobil le 15 glasov. Wellisch, Brandl, Schrottner in še nekateri obč. svetniki prično žvižgati na pisčalke, da protestirajo. Hrup se pa kmalu poleže in Ausobsky zasede mesto drugega podžupana.

OGRSKI ŽELEZNISKI URADNIKI PRETE.

Budimpešta. Železniški uradniki so sklenili zbrati se na shod na Relti, da protestirajo proti vladi in sklenejo, če treba, štrajk.

NELJUB GOST.

Budimpešta. Justični minister grofu Bobrinskemu, ki je nameraval priti na pričevanje v rusinskem »veleizdajniškem« procesu, ni dovolil proste poti.

POLJSKE ZAHTEVE NA MORAVSKEM.

Moravske Orlice. Na zaupnem shodu Poljakov tukajšnjega okraja se je sklenilo, da se predloži spomenica moravskemu deželnemu odboru, ki obsega zahteve Poljakov v tem okraju.

TURKI PRIDEJO V TRST.

Trst. Onih 200 turških vojakov, ki so jih Mladoturki na Lloydovem parniku »Meran« poslali v Valono, da se je polaste in ki so jih holandski orožniki vrgli nazaj ter razorožili, dospje danes z »Meranom« v Trst, kjer jih prekrcajo na drug parnik, ki jih potem odpelje nazaj v Carigrad.

PUČ V ALBANIJI.

Valona. Zaprlji so Behir ago, ki se je pripeljal iz Brindizija, da agitira za mohamedanskega albanskega vladarja. V Valoni je proglašeno oblegovalno stanje.

Berolin. Princ Wied vztraja na svoji kandidaturi za albanski prestol in se ne ozira na puč, da bi Izet paša postal albanski vladar.

KEMAL - BEGOVE SKRBI.

Valona. Kemal beg je odredil strogo nadzorstvo nad vsimi ladjami. Izjavil je, da je laž, da ima on kake zveze z Izzet pašo. Albanija more napredovati le po volji velesil.

KAKO ENVER BEJ V TURSKI ARMADI POMETA.

Carigrad. Novi turški vojni minister Enver bej je vpokojil 33 divizijskih poveljnikov, 40 brigadnih generalov, 52 polkovnikov generalnega štaba in 76 drugih polkovnikov. Vpokojena sta marsala Zeki in Ibrahim paša, tudi branitelj Odrina, Šukri paša, je vpokojen. Poslanik v Berlinu general Mahmud Mukhtar paša je imenovan za nadzornika 3. armadne inšpekcije, en brigadni general in 30 polkovnikov je imenovanih za divizijske poveljnike. Enver bej je prevzel tudi sam posele načelnika generalnega štaba. Vojni proračun je Enver bej skrčil za tri milijone funtov.

MEMORIE SAVOVA.

Sofia. Listi poročajo, da pripravlja Savov memoire o zadnjih dveh balkanskih vojskah. Dokazati hoče, da so poraz Bulgarov s svojim vmešavanjem druge države povzročile.

BULGARSKA VLADA NEZADOVOLJNA Z EKSAKHOVO OKROŽNICO PROTI UNIJI.

(Izvirno.)

Sofia. Bulgarski vladni časopisi eksarkovo okrožnico deloma ignorirajo, deloma pa odločno obsojajo; posebno ostro piše »Volja«, nekoliko milejša a vendar odločno piše »Večerna Pošta«. V eksarkovi okrožnici se preveč poudarja Rusija in

rusofilstvo; Bulgari pa vedo, da je Rusija vsaj moralno podpirala vojsko proti Bulgariji, zato se niti rusofilske časopisi ne upajo odločno braniti eksarha, ampak samo trdijo, da bi se gibanje za unijo ne smelo začeti in siriti brez vednosti in dovoljenja eksarha oziroma sinode.

RUMUNSKI KRALJ ZBOLEL.

Bukarešt. Kralj je zbolel na plućnici. Bilo je potrebno sklicati konzilij. Rešitev vladne krize se je vsled tega odgodila.

ANGLIJA IN GRCIJA.

London. Princ valeski se poda v Atene, da se zaroči s princezo Heleno ali veliko kneginjo Tatjano.

VENIZELOS POTUJE V RIM.

Brindisi. Grški ministrski predsednik Venizelos je došel na Lloydovem parniku v Brindisi. Od tu je 8. t. m. ob 6. uri zjutraj odpotoval v Rim.

DVA VELIKA PRIJATELJA.

Rim. Grof Berchtold in Di San Giuliano se snideta šele v prvih dneh aprila.

STILISTICNE VAJE NEMškega PRESTOLONASLEDNIKA.

Berolin. Prestolonaslednik je, ko se je moral na ukaz cesarja posloviti od 1. huzarskega polka v Danzigu, izdal polkovno povelje, v katerem pravi: »Prokleto mi je hudo in srce mi hoče počiti, da ne bom mogel vam na čelu skozi življenje jahati. Jaz polagam danes svojo mladost v grob. Če vas bo kralj klical in se bo razlegal tišči »Marsch! Marsch!«, ki je najvišja slast za vojaško srce, mislite name, ki sem hotel ta trenutek kdaj z vami doživeti.«

PRUSKI PRESTOLONASLEDNIK ENVER BEJU NI BRZOJAVIL.

Berolin. Wolffov brzojavni urad izjavlja, da ne odgovarjajo resnici izvajanja »Figara«, da bi bil nemški prestolonaslednik čestital Enver beju.

POLKOVNIK REUTTER PRED VOJNIM SODIŠCEM.

Strassburg. 8. t. m. se je zaključila razprava proti polkovniku Reutterju in poročniku Schadtju radi dogodkov v Saveru. Zastopnik obtožbe je predlagal, da naj se polkovnik Reutter obsodi v sedem-dnevni zapor, ker je ukazal zapreti civiliste v klet, radi telesne poškodbe naj se pa poročnik Schadt kaznuje s tridnevnim zaporom. Razsodba se proglaši v soboto ob 10. uri dopoldne.

OTVORITEV PRUSKEGA DEŽELNEGA ZBORA.

Berolin. Kanceler je 8. t. m. kot pruski min. predsednik prečital ob otvoritvi pruskega dež. zbora prestolni govor, v katerem med drugim izjavi, da se je po skupnem sodelovanju velesil posrečilo ohraniti svetoven mir.

SUFRAGETKE ODPOŠLJEJO DEPUTACIJO KRALJU.

London. Sufragetke so sklenile, da pošljejo h kralju Juriju deputacijo, ki ga naprosi, da naj odpravi mučenja političnih zločink na Angleškem in da naj da ženskam volivno pravico za parlament.

SUFRAGETKE NORIJO DALJE.

London. Neka sufragetka je na kolo-dvoru napadla ministra lord Churchill.

HUDI IZGREDI V ITALIJI.

Rim. V Tostosi se je ljudstvo spuntalo proti davčnim oblastem. Davkarja je zažgana. Nad mestom je proglašeno obsedno stanje. Listi ne izhajajo.

FANATIKI.

Moskva. Dva dijaka, ki sta se izneverila anarhističnim principom, sta bila od tovarišev umorjena.

SNEG V BOSNI.

Sarajevo. Snežni zameti so prekinili železniški promet med Patarico in Konjico in za 24 ur zvezo med Sarajevom in Mostarom, oziroma Gruzom.

POŽAR V TVORNICI FILMOV NA DUNAJU.

Dunaj, 8. jan. 1914.

Danes dopoldne je pretresla Dunajčane novica o strašni nesreči, ki se je zgodila v prostorih tvrdke Gaumont, Maria-hillerstr. 29, ki izposojuje filme. 15 deklic in mož je čistilo filme z bencinom, ki se je vnel. Strašen pok, filmi gore! Plamen šviga po celi hiši in vžge tudi sosedno hišo. Plamen šviga skozi streho. Ognjegasci so z vodo gorečo hišo popolnoma poplaval. Na stopnjicah so našli ognjegasci dva popolnoma zgorela mrlja ležati: dve uradnici zavarovalnice »Austria«; 23letni Nemec je zvečer na dobljenih poškodbah umrl; v bolnišnici leži še pet nevarno ranjenih oseb. Požar so čez dve uri pogasili.

Danes opoldne smo dobili poročilo: Vsled ran, zadobljenih pri eksploziji zaloge Gaumontovih filmov je umrla v bolnišnici še kontoristka Adela Burger.

POŽAR V RUDNIKU.

Koburg. V Oberneubrunnu je izbruhnil požar v rudniku Homann. Trije rudarji so smrtonovarno ranjeni.

EKSPLOZIJA PETROLEJKE V ZAPORU.

Gelsenkirchen. V tukajšnjem zaporu je eksplodirala petrolejka. En kaznenec je bil tako nevarno ranjen, da je umrl. Pred smrtjo se je še s svojo nevesto poročil.

TVORNIČAR OSUMLJEN POŽIGA.

Monakovo. V Herxheimu so zaprli tvorničarja Herza, ki je osumljen, da je sam svojo tvornico zažgal.

IZDAJA TOLSTOJEVIH PISEM.

Moskva. Grofica A. L. Tolstoj name-rava izdati pisma svojega rajnega moža. Grofica upa, da zbere 15.000 Tolstojevih pism, ki bi 30 zvezkov napolnili. Spomladi namerava izdati Tolstojev dnevnik, ki ga je pričel rajnik leta 1900 voditi in ki bo obsegal štiri zvezke.

Dnevne novice.

+ Zmaga. Pri občinskih volitvah v obsoletski občini Imeno v kozjanskem okraju, je zmagala Slov. kmečka zveza. Boj je bil izredno vroč. Proti našim so se borili obsoletski liberalci in nemskutarji besni in z združenimi silami. V Imenem zupanuje vrl mož Počivalšek.

+ Slovensko obrtno nadaljevalno šolstvo in štajerski deželni odbor. Dež. odbor je zopet odklonil prošnjo za podporo obrtno nadaljevalne šole v Sevnici ob Savi in trgovskega tečaja v Žalcu, dasiravno je deželni odbornik dr. Verstovšek zopet odločno protestiral proti odklonitvi. Poslanec dr. Verstovšek se sedaj pogaja v imenu Slov. kmečke zveze z vlado, da se to subvencijsko vprašanje ugodno reši.

— Kmetijske poučne tečaje priredi deželni odbor kranjski v nedeljo 11. in v ponedeljek 12. januarja na Dvoru in v Ajdovcu pri Zužemberku, v Mengšu in Labovičah. Na prvih dveh predavajo dr. Podobnik, strokovna učitelj Zdolšek in Vedernjak ter župnik Rožnik, na drugih dveh pa dr. Pogačnik, živinozdravnik Černe, nadzornik Legvart, sadjarski učitelj Humek in instruktor Hladnik.

+ Poslanec Pišek ima v nedeljo 11. t. m. ob 3. uri popoldne shod v Rušah pri Mariboru pri Repolusku.

+ K pogrebu ministra Zajeskega. Kot delegat Hrvatsko-slovenskega kluba se je udeležil pogreba finančnega ministra poslanca Zajeskija v Lvovu štaj. poslanec dr. Verstovšek. Pogreb je bil zelo slovesen, udeležil se ga je tudi ministrski predsednik grof Stürgkh in šest ministrov ter mnogobrojno odlično občinstvo. Dr. Verstovšek je bil kot zastopnik Jugoslovanov prav prijazno sprejet. Bil je gost narodnega kazina poljskega plemstva, dalje bil povabljen na »raute« cesarskega goliškega namestnika, nadalje gost kneza Lubomirskega in grofa Losockeja.

+ **Bolezen bivšega krškega knezoškofa dr. Kahna** se je nevarno poslabšala.

+ **Napačno albanofilstvo.** Feldmaršallajtnant Gerster objavlja v listu »Reichpost« članek, v katerem izvaja, da napreduje v Albaniji laški vpliv nad avstrijskim zato, ker vlada na jadranskem morju sploh laški in hrvaški jezik. Iz tega sledi po mnenju gospoda feldmaršallajtnanta, da se ima laški in hrvaški jezik pri ogrski mornarici, odpraviti in uvesti seveda nemški. V tem smislu prijazno pozivlja gospoda Hussareka, naj stori svoje. Tu se bo pa Gerster opek. Veliko vprašanje je namreč, ali se bo s tem, če se pri avstrijski trgovski mornarici uvede blažena nemška komanda, v Albaniji izpodkopal laški vpliv. Nasprotno utegne Avstrija izgubiti na jugu še zadnjo trohico vpliva, če vsili našim pomorskim narodom na ladjah nemški jezik in seveda predvsem nemške kapitane in profese. Nemščina spada na jadransko morje kakor zajc na boben. Bila bi zelo nesrečna misel, če bi se naša vlada ravnala po Gersterjevih nasvetih. Albanije vendar nismo ustanovili v svrhu germanizacije Adrije, ampak iz ljubezni do neodvisnosti in svobode tega naroda.

+ **Prireditve.** Na Kraljevo se je vršil v Jarenini dobro obiskan mladeniški shod. Govorili so urednik Žebot, kaplan Razbornik in predsednik Šparl. — Dne 7. t. m. je bil socialni tečaj v Velenju. Govorila sta predsednik S. K. S. Z. poslanec dr. Korošec in nadrevizor VI. Pušenjak, ker je bil dr. Verstovšek radi seje v Gradcu zadržan. — V Hočah je bil 8. t. m. zadržni okrožni shod. Vodil ga je g. Pušenjak.

Stavka tiskarjev. Položaj neizpremenjen. Lastniki tiskarn so v tem edini, da morajo vztrajati v boju do skrajnosti, sicer bi bili prisiljeni iti sami kot pomočniki za zaslužkom. Vzhodna Galicija in Štajerska, ki ste bili doslej še omahljivi, izjavili ste solidarnost z ostalimi delodajalci. »Kärntner Tagblatt« ceni stavkino glavnic tiskarjev na poldruhi milijon kron; glasila pomočnikov pa hite trditi, da se delodajalci silno motijo, ako računajo s tem, da se bodo morali pomočniki udati iz — finančnih ozirov. Predsednik pomočniške organizacije tiskarjev Wieser izdal je te dni tako konfuzen letak, da vsak bralec lahko na prvi hip spozna, na kateri strani je to pot pravica. — Pri veseligrigi »Meilenstein«, ki se je te dni predstavljala v dunajskem gledališču, demonstriralo je občinstvo proti stavkujočim tiskarskim pomočnikom. Ko je junak igre omenil, da hočejo štrajkujoči tiskarji popolnoma podjarmiti svoje kruhodajalce, zaorilo je po gledališču: »Tako je!« in ko je nadalje pripomnil, da bodo delodajalci vztrajali v boju, ki ga bijejo s pomočniki za svoj obstoj, ploskalo je občinstvo po vsem gledališču.

— **Poneverjenje na deželni realki v Gradcu.** Učitelj telovadbe na dež. realki v Gradcu in predstojnik vsenemških telovadnih društev Haida, je poneveril deželi nad 7.000 kron. Haida je hud nacionalce in je dobil pred par leti to službo po protekciji nemških nacionalcev.

— **Smuška tekma.** Ob zaključku smuškega tečaja gorskih vodnikov in lovcev prirede udeleženci to nedeljo malo smuško tekmo v zvezi z različnimi kretnjami in krmarjenjem po alpskosmuški tehniki. Tekma se vrši krog 10 ure dopoldne na, Senožetih na zapadnem pobočju vrha Šavnice poleg Rudnice. Prijatelji tega športa so poklonili udeležencem nekaj daril.

— **Zimski šport v Bohinju.** Vreme solnčno, snežne razmere za vse vrste športa izborne. Drsalistiše »Danica« odprto. V nedeljo bo vozil posebni športni vlak iz Trsta in Gorice.

— **Stavci napadli urednika.** »Edinost« poroča: Dne 30. decembra je kakih pet ali šest črkostavcev hotelo napasti našega urednika g. Ekarja, ker dela v tiskarni, da more izhajati list. Vodil je tedaj tolpo neki Škrlec. Napad se jim je ponesrečil. Sinoči pa so ponovili svoj poizkus. Ob 1.35 ponoči, ko je g. Ekar šel iz tiskarne domov, se je pridružil za njim v ulico Madonnina zopet pet ali šest oseb broječa tolpa, ga ustavila in mu zagrozila, da se mu zgodi nesreča, če bo še nadalje »stavil«. Pred bližajočim se stražnikom so jo takoj odkurili kakor zajci. Vodja tolpe se je skrbno skrival za zid, da bi ga napadanec ne spoznal. Imena se nihče ni upal povedati napadencu. Imeli so poguma le za zavratni napad! — Stavci imajo zelo čudne pojme o urednikih. Menda mislijo, da so tudi ti podložni njihovi organizaciji. V resnici pa stavci prav nič ne briga, kaj uredniki delajo, ali pišejo ali stavijo. Gospodar je lastnik tiskarne, ki si sme zato pomagati, kakor si ve in hoče; in če mu hoče urednik v tem oziru iti na roko, je to njegova stvar. Ker urednik nima s stavci absolutno nobene zveze, ni stavkokaz, ako v interesu lista pomaga. Tako daleč še nismo, da bi morali celo še uredniki k gg. stavcem po dovo-

ljenje, kaj smejo in kaj ne. Ponočni napadi na urednike pa so vse kaj drugega kakor dokaz za »najinteligentnejši delavski sloj«, za kar tiskarska organizacija svoje člane smatra.

— **Oljarna v Zidanem mostu pogorela.** V četrtek ob 4. uri popoldne je v oljarni tvrdke Jožef Wertheimer v Zidanem mostu nastal ogenj, ki se je zaradi nakopičenih zelo gorljivih snovi takoj neomejeno razširil po celi zgradbi. Med požarom je bilo slišati več eksplozij in se še ne ve, če ni bilo tudi človeških žrtev. Ob pol 7. uri zvečer je iz Celja prihitela na pomoč požarna bramba, ki pa ni imela več kaj rešiti ker je bila medtem tovarna že zgorela. Orožniki so vzdrževali red. Škoda je velika, a je domalega pokrita z zavarovalnino. Hud udarec je pa to za delavce, ki bodo v najhujšem času, ko nikjer ni nobenega zaslužka, ostali brez dela.

— **Odborova seja »Matice Slovenske«.** Gosp. predsednik poroča, da je gosp. dr. Fran Zbašnik odločil odborništvo. Bivšemu odborniku in ključarju se izreče zahvala. Na njegovo mesto se za ključarja izbere g. ravnatelj A. Koder. — Katalogiziranje Matičine konjnice prevzame gospod magistratni asistent R. Svetlič. — Po poročilu »Društva inženjerjev« se delo za tehniški slovar v zmislu svoječasnih sklepov vrši dalje in bo začelo uredništvo »Vesti inž. in arhit.« tekmo leta 1914 priobčevati nabrani material. — Predlogu zemljepisnega odseka, naj bi se Matičin Zemljevid slovenskega ozemlja mehanično razširil na severu in jugu, se ne pritrudi. — O »Prevodih iz svetovne književnosti« se bo v kratkem vršila druga anketa. — Letos poteče 50 let od ustanovitve »Matice Slovenske«. Marca meseca, ko bo glavna skupščina »Matice Slovenske«, bi kazalo prirediti ciklus predavanj, kjer bi se — morda skioptično — kazali rokopisi in tiskski protest. dobe, Pohlinoe in Vodnikove dobe in Prešernove dobe. Ker poteka 500 let od zadnjega ustoličenja koroškega vojvode, bi se eno predavanje tikalo tega spomina ter oni obred tolmačilo z narodno in socialno-zgodovinskega stališča. — »Izansko narodno blago« (pravljice) bi bilo primerno posebe izdati kot vzorec, kako naj se nabira narodopisno gradivo.

— **Iz Brežic.** V nedeljo dne 11. t. m. popoldne ob pol 4. uri priredi naša Čitalnica gledališko predstavo »Legijonarji«, ki se je že enkrat z zelo dobrim uspehom uprizorila.

— **Aretiran stavbenik.** 4. t. m. so v Beljaku na kolodvoru aretirali stavbnege podjetnika Bruvidalija, ki je v Beljaku zgradil več poslopij, pri tem pa napravil silne dolgove. Aretacija se je izvršila na zahtevo upnikov.

— **Zaradi špijonaže** je bil v Trstu aretiran 30-letni Dalmatinec Evg. Valčić, ki je stanoval v Rojanu, ulica sv. Mohorja. V njegovem stanovanju so zaplenili več pisem.

— **Za ravnatelja** nižje gimnazije v Voloski je imenovan don Filip Crvarič.

— **Norec Peter Crvelin** v Tjiesnu v Dalmaciji je nevaren človek in vrhutega precej prismuknjen. Na novega leta dan je prišel oborožen v cerkev, tam molil, stopivši iz cerkve pa je našel orožniškega stražmojstra Uran'eka ki ga je hotel razorožiti. Crvelin je pomeril hitro vanj revolver in ga obstrelil, ravnatoka financarja Gjurgjeviča. Potem se je mož na svojem domu za barikadiriral, in orožniki so ga morali pet ur oblegati preden se je udal. Obstreljenca bosta težko okrevala.

— **Zagreška policija** se podpravi. Predlog pride v kratkem pred sabor.

— **Zaprl** so v Zagrebu profesorja Janko Pajasa, ki je bil ravnatelj neke slepanske banke.

50 plugov za oranje zemlje je poslala srbska vlada v Skoplje, da se razdele brezplačno med kmečke gospodarje.

Ljubljanske novice.

Ij **Jutri vesel večer v Unionu.** — Pri zabavi svira vojaška godba iz Gorice. Podružnica Ljubljana I. avstr. društva državnih uslužbencev vabi tem potom še enkrat slavno občinstvo na čim najbolj močnega mnogobrojni obisk jutrišne predpustnice. Zabava se prične točno ob 8. uri zvečer s sodelovanjem godbe slav. c. in kr. pešpolka grof Beck št. 47 v Gorici. Vstopnina je 1 K, obleka promenadna. Ker je čisti dohodek namenjen ublažitvi bede onemoglih članov ozir. njih vdov in sirot naj nihče ne zamudi posetiti jutri v soboto dne 10. jan. to prireditve. Še enkrat se prosi oproščenja, ako ni bilo komu pomotoma dostavljeno vabilo — vabljeno je vsak prav prisrčno tem potom.

Ij **Nov odsek telov. društva »Orel«** v Ljubljani. Na praznik sv. Treh Kraljev, ko je imelo Šentjakobsko prosv. društvo svoj občni zbor, se je ustanovil »Šentjakobski Orel«. Ob tej priliki je

pozdravil navzoče fante predsednik Zveze Orlov g. dr. Pogačnik. Šentjakobski fantje, pridružite se tej novi Orlovski organizaciji! Nazdar!

Ij **Znanstveni večer Leonove družbe** v hotelu »Union«, veranda. — Program za mesec januar: 15. jan. ob 8. uri zvečer: Diskusija o varstvu domačije. Vodi jo ravnatelj deželne muzeja g. dr. Jos. Mantuani. — 22. jan. ob 8. uri zvečer: Referat dr. Jure Adlešiča o poroti. — 29. jan. ob 8. uri zvečer: Referat dr. Jos. Grudna o vprašanju srednjeveških županov. — Dostop imajo člani Leonove Družbe, vabljeno ali po njih vpeljeni gostje. — Za Leonovo Družbo dr. Jos. Gruden.

Ij **Društvo c. kr. poštah in brzojavnih uslužbencev** priredi predpustno zabavo, kakor je bilo že naznanjeno v soboto zvečer ob pol 9. uri v »Mestnem domu«, spojen z enodejansko burko. Čisti dobiček je namenjen v podporo potrebnih uslužbencev in njihovih sirot.

Ij **Ženski oddelk Slov. kršč. soc. zveze** vabi svoje članice, da se udeležijo sv. maše in skupnega sv. obhajila v nedeljo dne 11. t. m. ob 7. uri zjutraj v Križanski cerkvi.

Ij **Apostolstvo sv. Cirila in Metoda** vabi k posvetovanju danes ob pol 8. uri zvečer v Ljudskem Domu I. nadst.

Ij **Italijanski kurz S. K. S. Z.** bo danes zvečer v Slov. trgovski šoli.

Ij **Kraljevsko hrvaško deželno gledališče** bo koncem januarja gostovalo v Ljubljani z najnovejšo Leharjevo opereto »Poljska kri« in z veliko francosko Masenetovo opero »Werther«.

Ij **Železničar rešil življenje obč. svetniku g. Elbertu.** Trgovec in obč. svetnik ljubljanski g. Elbert se je včeraj pripeljal z večernim gorenjskim vlakom v Ljubljano. Šel je preko proge proti izhodu. Misli je pač, da mora biti pot za odhod občinstva iz vlaka prosta, pa ni računal z zastarelimi razmerami na ljubljanskem južnem kolodvoru. V istem hipu so namreč preko proge, preko katere je moralo občinstvo iz gorenjskega vlaka k izhodu pričeli premikati neki stroj. Le za las je manjkalo in g. Elbert bi bil prišel pod stroj. V zadnjem trenutku je g. Elberta zagrabil železničar Terček in ga pahnol proč. Da ni bilo tega vrlga železničarja, bi bil včeraj g. Elbert obležal zmečkan pod železniškim strojem, žrtev razmer na ljubljanskem južnem kolodvoru. Mučen prizor je med navzočim občinstvom povzročil mnogo razburjenja.

Ij **Vosek kradla.** V sredo sta prinesla k nekemu tukašnemu trgovcu dva mlada fanta prodajati dve lepi kepi voska, vrednega 68 kron. Ker se je zdelo stvar prodajalki sumljiva, ju je opomnila, je-li izvira vosek iz poštene provenijence, tega sta se prestrašila in odšla. Kmalu nato je o tatvini obveščena policija dognala, da sta navedena fanta brata Maks in Gustav Bernik, izmed katerih je bil eden zapoden iz Seemannove tovarne na Glincah, kjer je vosek ukredel. Enega je policija aretovala v Ljubljani, za drugega je pa obvestila policijsko postajo na Viču, ki je istotako odredila, da je bil zvečer aretovan.

Ij **Na semenj** v sredo je bilo prignanih 442 volov, 64 krav, 23 telet in 167 konj. Kupčija je bila za govedino prav živahna, ker so prišli kupci semkaj iz Bavarskega.

Ij **Nedostatek ljubljanskih trotoarjev.** Trotoarji v Wolfovi ulici ob treh hišah (pred Pauschinom, pred Golobom in pred hišo koncem rečene ulice), na Kongresnem trgu od Kleinmayerjeve knjigotržnice pa do Wolfove ulice, ob Kastnerjevi hiši, ob Lavrenčičevi hiši v Vegovi ulici, v Gradišču ob hiši gostilne pri »Kroni«, so iztrdga in kakor zrcalo uglajenega apnenca. Pač ni čuda, da na imenovanih trotoarjih tolikrat kdo pade, pa kakšna nevarnost je, da si človek zlomi roko ali nogo. Navedene trotoarje je nemudoma nasekati. Gospodje na magistratu naj ne čakajo, da bodo imeli kakšno žrtev na vesti. Oppzarjamo jih.

Gospodarska politika v Novi Srbiji.

(Pogovor našega poročevalca s srbskim gospodarskim ministrom.)

Srbija ima tačas za gospodarskega ministra mladega, energičnega, sposobnega moža: dr. Velizarja Jankoviča, ki se je lotil dela s krepko voljo, da zapusti za sabo vidne in trajne sadove. Minister Janković je te dni osebno prepotoval nanovo osvobojene kraje, da bi se na lastne oči seznanil s tamošnjimi gospodarskimi razmerami in mogel potem primerno urediti delo za gospodarsko povzdigo onih zapuščenih krajev. Ko se je minister vrnil v Belgrad, sem se podal k njemu, želeč dobiti zanesljivih podatkov na prvem viru. Minister me je kot časnika in starega prijatelja ljubeznjivo sprejel in mi dal naslednja pojasnila:

»Do osvobojenja Stare, danes nove Srbije je deloval ondi samo en produktiv-

ni činitelj: priroda, Dela in kapitala je nedostajalo, v kolikor pa sta se le udeleževala, je bilo tehnično delo popolnoma primitivno, kapital pa kar najslabše organiziran. Sledov kake državne gospodarske politike ni nikjer videti. Pod Turki se je malo mislilo na povzdigo materialne kulture v onih krajih. Vse je bilo prepuščeno privatni iniciativi, katere pa seveda tudi ni bilo veliko. Saj v Turčiji ni bila zaimočena ne osebna ne lastniška varnost, kar je pač temeljni pogoj za razvoj gospodarske delavnosti. Drugi pogoj so prometna sredstva, predvsem dobre ceste in železnice, a v tem oziru so še-le Mladoturki nekaj malega storili. Naša prva dolžnost mora biti, da se v evropskem zmislu besede organizira javna varnost, da bo vsak zagotovljen, da mu plodovi njegovega dela ne bodo uplenjeni ali celo delo samo onemogočeno. Potem bo treba izvesti čim popolnejšo prometno mrežo, ki bi vezala vsa važnejša mesta in plodne ravnine in otvorila prometne zveze na Solun in Drač na eni in s srednjeevropskimi tržišči na drugi strani.

Najnужnejša železniška proga bi bila Skoplje—Bitolj preko Tetova, Gostivarja in Kičeva; potem pa bi se moral Bitolj z železnico zvezati tudi s Prilipom, ker se je proga Veles—Prilip—Bitolj iz strateških razlogov opustila. Za tem bo neobhodno potrebno nadaljevati donavsko-jadransko železnico od stare meje preko Prištine na Prizren, Debar, Ohridsko jezero in po dolini škumbe na Drač. Na ta način bi se celo to ozemlje odprlo prometu.

Da bi se nova Srbija v celem obsegu otvorila strokovnjaškemu preiskavanju in pritegnil tuji kapital, je treba tujcem omogočiti dohod in bivanje v onih krajih t. j. treba poskrbeti za dobre moderne hotele. Turčija v tem oziru ni niti prsta ganila, kar bo potrdil vsak, kdor je po njej potoval. Jaz sem se takoj potrudil, da se je ustanovilo srbsko-francosko hotelsko društvo s trimilijonsko temeljno glavnico; stvar je v najboljsem tiru.

Da se dobi podlaga za sistematično delo, so se v nove kraje odposlale komisije, v katerih se nahajajo tudi inozemski strokovnjaki; te komisije so svoje delo v glavnem že izvršile. Na podlagi njihovih poročil vam morem reči, da je stanje vseh gospodarskih panog v novi Srbiji tako, da je naravnost težko povedati, kateri teh panog bi se moralo posvetiti najprej in največ pozornosti. Vendar sem mnenja, da se bo treba najbolj in najprej lotiti dela za povzdigo kmetijstva, s katerim se peča pretežna večina tamkajšnjega prebivalstva.

Eno najvažnejših vprašanj je ureditev agrarno-pravnih razmer. Kajti dosedanja odnošaji s sistemom veleposestva in tlačanov so nevdržljivi in sicer ne-le iz narodnih ozirov — tlačani so večinoma Srbi —, marveč tudi iz čisto gospodarskih razlogov. Kajti na tako ogromnih posevstvih, ki obsegajo mnogokrat po 30 do 50 vasi, in s tako primitivnim obdelovanjem, brez kapitala in tehničnih pomočkov in brez vsakega navdušenja od strani delavca — se pač niti približno ne more doseči one količine in kakovosti pridelkov, kakor se bo doseglo s parcelacijo teh posestev in z organizacijo malega posestva, kjer večji kapital niti potreben ne bo. Srbija ima v reševanju agrarnega vprašanja že obilo izkušnje še iz leta 1878. in bo sedaj to vprašanje rešila še mnogo zanesljivejše in brže.

Druga ravnatoka velika skrb naše vlade in cele Srbije bo: prizadevati si za naseljenje ogromnih nenaseljenih zemljišč v novih krajih. Pa tudi ondi, kjer so že naseljeni kmetje, bi mogla zemlja, ako bi se racionalno obdelovala, sprejeti in preživiti najmanj še enkrat toliko prebivalstva. Ondi je plug še prava redkost, zato je množina in kakovost pridelkov mnogo manjša in slabša, nego bi morala biti. V tem oziru je vlada že podvzela primerne korake, da se kolonizacija pravilno in z gospodarskega in narodnega stališča koristno izvede. Ravno zato se pa s tem delom ne more preje začeti, dokler ni čisto natančno ugotovljeno: čegavo je to, čegavo je ono? Posebna agrarna komisija se že temeljito in obirno peča s tem poslom. Še-le kadar bo ona dovršila svoje delo, bo mogoče začeti s parcelacijo veleposestev in tlačanskih zemljišč in z ustvarjanjem in organiziranjem agrarnega kredita.

Nato je minister še povdaril, da je živinoreja v novih krajih jako zanemarjena, gozdov skoroda ni, rudarstvo je komaj načeto; turška uprava je s svojo fiskalno politiko ovirala vsak jačji razvoj trgovine, o industriji ni niti sledu. Samo rokodelstvo je prilično razvito v Prizrenu in Sandžaku. Vendar pa Srbija v novih krajih dobi nove gospodarske kulture, katerih v starih mejah ni: mak, riž, bombaž, dokaj razvito svilogojstvo, tobak, vinogradništvo in pa razvito ribištvo. Minister je končal:

»Nova Srbija je v gospodarskem oziru tabula rasa, na katero imajo naši narodno-gospodarski politiki in praktični gospodarji zarisati temeljne črte. Vsi smo dolžni skrbeti za to, da bodo te črte čim oravilneje in iacše.«

Iz rdečega labora.

Nemški bančni uradniki, katerim se v nasprotju z velikimi zaslugi njihovih zavodov večinoma jako slabo godi, so se v Berlinu organizirali. K organizaciji je pristopil tudi en uradnik »Nemške banke«, ki je bil pa radi tega takoj iz službe odpuščen. Zanj so se nato zavzela soc. demokratska rudarska društva, ki so »Nemški banki« zagrozila s pretrganjem poslovnih zvez, ako ne prizna koalicijske pravice. Banka je to zahtevo odbila, nakar so rudarska društva potegnili iz banke ves svoj denar t. j. krog 22 milijonov mark.

Ta dogodek je vzbudil v bančnih krogih veliko pozornost, ker se je pred njimi naenkrat pojavila nova kapitalistična sila, ki ji v boju ne manjka energije in brezobzirnosti. S tem pojavom se bavi berlinski »Lokal Anzeiger« v posebnem članku pod naslovom: »Nova mrtva roka«. List izvaža: Dogodki zadnjih tednov uče, da je upravičen strah, da bi utegnila soc. demokracija v ne preoddaljenem času nastopiti s prizadevanji, ki naj bi razširila njeno politično moč, opirajoča se pri tem na dvigajočo se denarno silo svojih somišljenikov. Kapitali četrtega stanu znašajo že danes več milijard in sicer premoženje prostih rudarskih društev 80 do 100 milijonov, delavska konsumna društva delajo z 200 milijoni in k temu pridejo še ogromne svote, ki jih delavski sloji nalagajo v javnih in zasebnih zavarovalnicah. Premoženje javnih socialno-zavarovalnih zavodov znaša že skoro tri milijarde mark, in od tega so spravili skupaj delavci sami 45%.

Nato primerja člankar staro in novo »mrtvo roko«. Med njima je velika gospodarska razlika že z ozirom na postanek pa tudi z ozirom na uporabo. Premoženja stare mrtve roke, ki jih vidimo zbrana predvsem v cerkvah in samostanih, — izvirajo domala iz minolih gospodarskih dob; njihova uporaba prihaja v korist le deloma omejenim ljudskim slojem. Nova mrtva roka pa se hrani iz nešteti majhnih gospodarstev današnjih dni. Ta gospodarstva si morajo radi teh donoskov in prihrankov pritrjavati od svojih vsakdanjih potrebščin. To pritrjevanje se čuti na široko, in sicer predvsem v zmanjšanjem povpraševanju po poljedelskih, trgovskih, industrijskih in obrtnih proizvodih; oviran je posredno ves gospodarski razvoj. Cele milijarde so za dolgo let odtegnjene pridobitnemu in dividendnemu trgu in se nalagajo v obliki hipotek v mestnih in državnih, kakor tudi zemljiških in stavbinskih podjetjih. To je v današnjih razmerah z gospodarskega stališča preje koristno nego škodljivo. Toda s političnega stališča je stvar drugačna in bo moral politik in narodni gospodar v bodoče računati z novo silo — z delavcem kot volivcem in kapitalistom. Vendar pa tudi s tega stališča stvar ni tako grozeča, kakor bi kdo mislil, saj je gotovo, da bo delavcu ravno njegovo trajno gospodarsko napredovanje moralo odpreti oči, da bo sprevidel zmotnost stare Marxove teorije o vedno večjem uboju zanju širokih slojev ter se bo dosledno tudi sprijaznil s sedanjim državnim in družabnim redom, ki mu donaja vedno več koristi.

Darovi.

— Darovi za dr. Žitnikov spomenik. I. izkaz. Msgr. Andrej Karlin, škof v Trstu 20 K, Franc Cvek, postajenačelnik Opatija-Matulje 20 K, Dragotin Hribar, tovarnar in lastnik tiskarne v Ljubljani 20 K, Jurež Sterk, Vinica 10 K, Franc Zorec, župnik, Nova Oselica 10 K, R. Silvester, Vipava 10 K, Ing. V. Remec, Ljubljana 10 K, dr. Jos. Debevec, c. kr. prof., Ljubljana 5 K, Marija Kessler, poslov., Ljubljana 5 K, Ivan Nep. Sirk, št. Rupert pri Celovcu 5 K 6 vin., Ivan Stanonik, posestnik v Horjulju 5 K, Karol Gnidovec, kaplan, Žužemberk 5 K, Ivan Pirnat, Dravlje 2 K, Kaspar Gasperin, nadučit. v pok., Višnjagora 2 K, Franc Kunc, fotograf, Ljubljana 1 K, Karol Majce, Ljubljana (zbirka) 11 K, skupaj 141 K 6 vin. — Nadaljne darove hvaležno sprejema upravnštvo »Slovenca«.

Društva.

— Društvo c. kr. davčnih uradnikov za Kranjsko vabi k XII. rednemu občnemu zboru, vršečemu se v nedeljo, ne 11. jan. 1914 ob 10. uri dop. v dvorani hotela »Ilirije« v Ljubljani. Tovariši, udeležite se občnega zbora polnoštevilno!

Pristopajte k „Jugoslovanski Strokovni Zvezi“!

Stanovanje

obstoječe iz treh ozir. štirih suhih sob in pritlikin, išče mirna stranka za maj. Ponudbe sprejema uprava lista pod »Stanovanje št. 104.« 401

KATOLIŠKA BUKVARNA V LJUBJANI PRIPOROČA:

Naša zdravila in njih uporaba v domačem zdravilstvu. Cena 1 K 20 vin., vez. 1 K 80 vin., po pošti 20 vin. več. Knjiga se naroča v Katoliški Bukvarni v Ljubljani. — Življenje je boj in sicer večni boj med zdravjem in boleznijo. Vsakdo išče takoj, ko opazi, da nosi v sebi kal bolezni in začuti, da mu peša zdravje, pomoči, a često so vsi leki brezuspešni in umreti mora morda prezgodaj. Človek se ob taki priliki rad spomni svojih prednikov, ki niso poznali bolezni, temveč živeli v zdravju in moči do pozne starosti. Če jih je kdaj napadla kakšna slabost, pomagali so si z domačimi sredstvi, ki so navadno premagala bolezen že v nastanku. Navadna domača zdravila so istinito tudi v današnjih časih najboljši pomoček proti raznim boleznim. Okrog nas cveto in odeveto, neopažene in nepoznane zdravilne zeli, katerih pa žal večina ljudi ne pozna več. Vrnimo se torej nazaj k domačim zdravilom in starim zdravilnim sredstvom. Navedena knjiga navaja vse navadne bolezni in domače zdravilne leke proti njim, katere si lahko na podlagi te knjige vsak sam pripravi. Knjiga bo torej koristila vsaki slovenski hiši in vsakemu posamezniku, radi česar jo toplo priporočamo. Dobi in naroča se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

NAŠIM DRUŠTVOM IN PRIJATELJEM ODRA

Finžgar, Naša kri. Igrokaz v štirih dejanjih, 1 K 40 vin., vez. 2 K 50 vin.

To je priznana klasična in najboljša slovenska igra, ki je izšla izpod peresa našega znanega pisatelja umetnika. Kjer bo šla ta krasna igra čez oder, povsod bo budila narodno zavest ter dvigala blagostnost občinstva.

Jurčič-Česnik, Domen. Narodna igra s petjem v petih dejanjih. 80 vin.

Ta po znanem Jurčičevem romanu prirejena igra je izredno ljubka ter lahko uprizorljiva in se odlikuje po dejanju in osebah, ki so istinito vzete iz srede narodnega življenja.

Anzengruber, Krivoprisežnik. Narodna igra s petjem v treh dejanjih in sedmih slikah. 80 vin.

Prednost te igre obstoja v markantno risanih značajih in nad vse živem dejanju. Igra izvira izpod peresa enega najboljših in najbolj znanih nemških dramatikov, ter je prevedena v večino kulturnih jezikov.

KNJIŽEVNOST.

Šenoa, Kletva. Zgodovinski roman. 1 K 40 vin., vez. 1 K 90 vin.

Deželič, V burji in viharju. Ilustrovan zgodovinski roman iz jugoslovanske preteklosti. 3 K 30 vin., vez. 4 K 80 vin.

Deželič, V službi kalifa. Zgodovinski roman. 2 K 60 vin., vez. 3 K 20 vin.

Sedaj, ko so oči celega sveta obrnjene na Balkan in njegova krvava bojišča, se gotovo v vsakem vzbuja zanimanje za balkanske dežele in njihovo zgodovino. V navedenih povestih, katerih dejanje se vrši izvečine na Balkanu in med jugoslovanskimi narodi, je podan v lepi pripovedni obliki kos slovanske zgodovine, ki bo posebno za Slovence zelo privlačna. Navedene povesti naj si torej omisli, kdor hoče natančneje spoznati Balkan in njegove prebivalce.

Starogorski, Junaki svobode. Povesti in črtice iz balkanske vojne. 2 K, vez. 2 K 50 vin.

Alešovec: Kako sem se jaz likal. Povest slovanskega trpina. Trije zvezki po 1 K 20 h, vez. 2 K. — Alešovec je kot pisatelj ena najmarkantnejših oseb v našem slovstvu. On je kot pisatelj popolna in živa slika naroda, iz katerega je izšel; vesel, zabavljiv, a v vsakem slučaju dober in zvest. Najsi opisuje svoje lastne doživljanje ali slika tuje razmere, vedno je njegovo pripovedovanje bujno, sveže ter polno humorja in priča o njegovem pisateljskem daru ter ostru opazovalni sili. — Alešovecove pisane naj si nabavi vsak Slovenec.

Šenoa: Zadnja kmečka vojska. Cena 1 K 60 h. — Naše ljudstvo se še dobro spominja burnih časov, ko je

kmetijski upor proti tiranstvu in krivicam grajščakov pretresel celo slovensko domovino. Ker so bili tedaj slovenski kmetje zvezani s Hrvati, je iz te krasne povesti najbolj razvidna slika tedanjih razmer in divjih časov. Ta povest je zgodovinska priča grozovitosti, ki so se tedaj godile.

Haggard, Dekle z biseri. Povest iz Neroneve dobe. Cena 2 K 20 vin., vez. 3 K 20 vin. — Izkušnja nas uči, da so najboljši romani in sploh najkрасnejši pripovedni spisi vseh slovstev zajeti iz prvih časov krščanstva, katerim mora tudi najbrezvernejši pisatelj priznati vzvišenost nad vse dogodke, kar jih je tekom tisočletij zabeležila zgodovina. Ta velika doba — takorekoč viteška doba vsega človeštva — kajti nobena druga še ni porodila toliko junakov iz nesebične požrtvovalnosti, — nudi pisatelju najboljšo priliko, da spiše veliko delo. Ravno med temi krasnimi deli zavzema naša povest »Dekle z biseri« eno najodličnejših mest.

Sienkiewicz: Skozi pustinje in puščavo. Roman iz Mahdijevih časov. 2 K 80 h, vez. 3 K 90. — Slavnoznani poljski pisatelj nas v tem prekrasnem romanu uči spoznavati divjo Afriko in njene še divjeje prebivalce.

Finžgar, Pod svobodnim solncem. Povest davnih dedov. 2 zvezka broš. 6 K 80 vin., vez. 8 K 80 vin.

Finžgar je eden najbolj znanih pisateljev in to je njegova najlepša in obenem sploh najboljša slovenska povest. Divota jezika, živahnost dejanja, ostro risani značaji, to je nekaj, kar doslej še nismo čitali v slovenskem jeziku. Dejanje povesti se vrši na Balkanu, torej v pokrajini, ki so nam tako dobro znane iz balkanske vojske, ki jih je oškropila z novo slovansko krvjo. To povest naj si nabavi vsaka slovenska hiša.

Ušeničnik »Sociologija«. 8 K 50 v. vez. 10 K 80 vin. To je ena naših najboljših znanstvenih knjig, na katero bi bili upravičeno ponosni tudi tuji kulturni narodi. Vsak posamezen stavek priča, kako globoko in s kakim umevanjem se je pisatelj poglobil v stvarino, ki je obdelana v tej krasni knjigi.

Mahnich »Več luči«. Iz »Rimskega katolika« izbrani spisi. Uredil dr. A. Ušeničnik. Cena 3 K, vez. 4 K 40 vin. Ta knjiga se sme imenovati zlata knjiga in zvezda vodnica vsakega katolika. V njej so zbrana in obrazložena načela, ki so poklicana preobraziti svet v znamenju krščanstva. Te knjige bi ne smel nikdo pogrešati.

SPOMENIK KRALJICE DAGMAR.

Vsi časopisi poročajo ravnokar o prekrasnem spomeniku, katerega je odkril hvaležni danski narod svoji oboževani kraljici Dagmar, ki je bila hčerka slavnega češkega kraljevskega rodu Premislov.

Še lepši spomenik pa je postavil tej slavni ženi češki pisatelj Beneš-Trčbizsky s svojim prekrasnim zgodovinskim romanom »Kraljica Dagmar«, ki se dobi tudi v slovenski prestavi. To je eden najlepših slovanskih romanov, poln domorodnega navdušenja in ljubezni do domače grude. V njem je opisana najznamenitejša češka zgodovina kakor tudi žalostna zgodovina polabskih Slovanov. Povest pa prepleta skozi in skozi s svojo milino in dobroto očarujoča prikazen kraljice Dagmar. Slovenski prevod stane 3 K 20 vin., vez. 4 K 30 vin. ter se dobi v

Sardenko, Roma. Poezije. 2 K, vez. 3 K 20 vin. »Katoliška Bukvarna.«

Sardenko je mehka pesniška duša in njegova pesem, ki mu vre od srca, si tudi vedno najde pot do srca.

Sardenko, Mati sv. veselja. 1 K 10 vin., vez. 2 K. »Katoliška Bukvarna.«

Ta ljubka, religiozna pesnitev je žela povsod polno priznanja. Sardenko hoče z njo tudi z odrov vnemati ljudstvo za lepe in svete ideje, katere bi rad zasadil globoko v srce svojemu narodu. Mati sv. veselja je biser našega nabožnega pesništva in bo zasejala mnogo dobrega semena med slovenskim ljudstvom.

Medved, Poezije, II. del. 4 K, vez. 5 K 40 vin. »Katoliška Bukvarna.«

Medved je pesnik-mislec in njegove pesmi smemo uvrstiti v vrsto prvih naših klasikov. Čim večkrat jih beremo, tem krasnejše misli se odpirajo pred nami. Kdor se zna utopiti v njegove pesmi, mu nudijo preobilo užitka.

»Katoliška Bukvarna« v Ljubljani.

Serravallo

železnato Kina-Vino

Ilgienična razstava na Dunaju 1906:
Državno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni.
Povzroča slast do jedi, okrepla živce, zboljša kri in je rekonvalescentom in malokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.

Izborni okus.

Večkrat odlikovano.

Nad 8000 zdravniških priporočil.

J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj
TRST-Barkovlje.

Kuharica

z dobrimi spričevali želi službe pri kakemu gospodu ali v župnišču. Naslov pove uprava lista pod št. 81.

Solicitator

za odvetniško pisarno se sprejme. Ponudbe na upravnštvo pod št. 87.

KUHARICA

z dobrimi spričevali, večša gospodinjstva in fine kuhinje, zraven služkinje, se sprejme v družino dveh oseb. Naslov v upravnštvo pod št. 88.

Zahvala!

Podpisani se tem potom najiskreneje zahvaljujem vsem, za simpatije izražene ob 40 letnici mojega službovanja.

Simon Tomažič,
vojni mojster juž. žel.

Razpisuje se služba

organista in cerkvenika

pri župni cerkvi na Koroški Beli na Gorjskem. — Stalna plača 800 kron, lepo prosto stanovanje in štola. Služba je lahka. Nastop 1. marca t. l. 112

Pelerine

dežne plašče, obleke, zimske suknje, različne žametne, plišaste in sukne nje vrhne jopice za ženske v veliki izbiri in zmerni ceni

„Pri Škofu“

Ljubljana,

Pred Školijo št. 3

Medarska ulica, zraven školije.

Priporoča se prečistiti duhovščini in slavnemu občinstvu

Genik na zahtevo brezplačno. 3429

Sirolin Roche

lajša in ozdravi bolezni v prsih, kašelj, katar, influenco, astmo.

Originalni zavoj 4 K 4 — v vseh lekarnah.

Razglas.

Pri 49. žrebanju srečk ljubljanskega mestnega loterijskega posojila, ki se je oršilo dne 2. januarja 1914, je bilo izžrebanih naslednjih 800 števil:

St. 25052 z dobitkom K 50000—										St. 52636 z dobitkom K 1000—									
72696	"	"	"	"	"	3000—	"	"	"	24395	"	"	"	"	1000—				
46204	"	"	"	"	"	2000—	"	"	"	25844	"	"	"	"	600—				
3770	"	"	"	"	"	1000—	"	"	"	41774	"	"	"	"	600—				
42083	"	"	"	"	"	1000—	"	"	"	65152	"	"	"	"	600—				
18166	"	"	"	"	"	1000—	"	"	"	24941	"	"	"	"	600—				
St.	137	160	170	278	387	415	517	903	1115	1163	1214	1257							
1373	1511	1663	1776	1810	1914	2086	2195	2257	2307	2386									
2423	2455	2623	2629	2705	2736	2771	2842	2894	2976	2984									
3167	3259	3290	3310	3341	3430	3495	3544	3550	3659	3719									
3812	3836	3938	3983	4079	4266	4318	4381	4450	4461	4536									
4626	4819	4835	4916	4929	5111	5143	5575	5604	5640	5679									
5706	5807	5857	5914	5963	6003	6298	6370	6390	6424	6637									
6713	6751	6767	6788	6836	6888	6969	7165	7217	7292	7380									
7382	7430	7517	7606	7823	7891	7966	8088	8207	8245	8718									
8915	9001	9007	9147	9240	9340	9389	9574	9579	9808	9994									
10005	10024	10100	10122	10184	10252	10279	10725	10804	10852	10863									
10965	11122	11356	11484	11566	11589	11663	11782	11900	11999	12130									
12210	12345	12645	12670	12748	13025	13154	13249	13260	13336	13380									
13384	13479	13985	14077	14136	14276	14586	14825	15008	15018	15022									
15136	15137	15256	15265	15334	15360	15479	15515	15553	15631	15648									
15672	15800	15867	15943	15973	16039	16117	16125	16164	16267	16375									
16572	16597	16619	16640	16854	16884	16898	16904	16951	17105	17282									
17328	17498	17555	17594	17668	17733	17767	17883	17977	18128	18237									
18307	18385	18491	18504	18561	18609	18647	18696	18758	18787	18843									
18845	18870	18958	18968	19104	19271	19428	19484	19619	19704	19788									
19927	20005	20099	20121	20203	20220	20254	20263	20269	20302	20374									
20413	20587	20589	20599	20790	20860	20903	20967	21175	21288	21572									
21632	21717	21736	21742	21765	21889	22041	22053	22231	22426	22459									
22533	22547	22690	22756	22762	22797	22873	22922	22974	22998	23043									
23075	23118	23168	23312	23321	23223	23380	23412	23418	23446	23743									
23791	23844	23944	23962	24010	24150	24213	24453	24518	24756	24975									
25111	25246	25275	25304	25378	25525	25594	25611	25699	26075	26234									
26336	26461	26478	26547	26625	26670	26692	26761	26771	26940	27133									
27164	27177	27243	27337	27388	27720	27725	28006	28016	28074	28102									
28125	28158	28171	28176	28226	28357	28420	28557	28668	28675	28710									
28823	28882	28973	29012	29190	29271	29298	29349	29446	29480	29516									
29542	29572	29649	29656	29677	29865	30359	30423	30635	30654	30711									
30762	30825	30981	31010	31108	31130	31155	31203	31367	31493	31623									
31976	32098	32222	32304	32342	32366	32407	32744	32785	32869	33005									
33014	33051	33086	33225	33248	33347	33435	33546	33551	33596	33839									
33851	34070	34140	34327	34421	34527	34828	34854	35145	35165	35379									
35431	35587	35696	35785	35787	35812	35838	36059	36187	36213	36224									
36341	36357	36486	36707	36937	37017	37024	37073	37122	37259	37300									
37344	37397	37483	37593	37600	37671	37811	37941	37993	38056	38107									
38265	38386	38552	38681	38912	38972	39021	39195	39203	39339	39660									
39687	39805	39810	39823	39840	39866	39867	39903	39913	39915	40167									
40213	40218	40257	40272	40281	40313	40561	40608	40881	40894	40977									
40978	41112	41177	41338	41355	41359	41494	41711	41860	41968	42049									
42147	42188	42295	42297	42541	42581	42680	42687	42744	42839	43167									
43210	43326	43356	43530	43725	43773	43783	43794	43887	43897	43898									
43915	44039	44220	44297	44325	44372	44439	44620	44657	44668	44888									
44904	45035	45060	45112	45250	45866	46127	46147	46230	46284	46289									
46368	46655	46765	46851	46880	46945	46956	46975	47249	47253	47498									
47634	47735	47818	48152	48153	48160	48167	48184	48188	48307	48323									
48378	48492	48517	48559	48745	48811	49013	49023	49088	49092	49163									
49344	49373	49456	49577	49790	49862	49957	49959	50066	50116	50147									
50292	50369	50396	50402	50459	50483	50625	50827	51115	51358	51484									
51524	51549	51634	51649	51872	51946	52462	52481	52605	52705	53118									
53247	53250	53292	53399	53602	53736	53748	53779	54188	54307	54602									
54664	54855	54905	54946	55201	55283	55358	55500	55645	55805	55942									
56053	56128	56161	56252	56353	56480	56532	56624	56699	56724	56754									
56771	56798	56852	56971	57066	57074	57136	57255	57472	57982	58028									
58387	58471	58493	58736	59177	59271	59282	59289	59413	59438	59497									
59605	59679	59716	59719	59784	59915	60150	60196	60355	60369	60379									
60400	60462	60583	60711	60770	60849	60962	61299	61318	61382	61483									
61673	61888	62286	62364	62463	62768	63216	63235	63470	63746	63926									
64038	64149	64204	64267	64312	64443	64507	64637	64638	64833	64913									
65065	65086	65124	65345	65558	65638	65760	65874	65983	66078	66202									
66269	66292	66387	66463	66480	66777	66807	66844	66859	66872	66901									
66942	67015	67183	67281	67419	67479	67774	67834	68095	68133	68285									
68303	68313	68369	68437	68456	68513	68801	68809	68911	68947	69050									
69152	69153	69211	69288	69320	69380	69447	69844	69851	70055	70109									
70154	70184	70212	70281	70296	70316	70349	70353	70371	70477	70511									
70703	70877	71137	71210	71220	71254	71293	71298	71369	71445	71462									
71568	71849	71975	72225	72240	72620	72641	72794	73114	73150	73239									
73506	73543	73563	73616	73786	73794	73997	73998	74071	74074	74180									
74201	74252	74378	74674	74806	in 74891 z dobitkom po K 60—.														